

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P. K.**, bytom V., L. M., zastúpený: *JUDr. I. Z.*, advokátka so sídlom G., B., proti žalovanému: **Slovenský pozemkový fond**, so sídlom Búdková 36, Bratislava, zastúpený: *Mgr. P. B.*, advokát, *Š. B.*, o nahradenie prejavu vôle, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Na prejednanie a rozhodnutie veci je príslušný **Okresný súd Pezinok**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Pezinok uznesením č. k. 10C/160/2010-125 zo dňa 24.02.2012 postúpil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako vecne príslušnému s odôvodnením, že vychádzajúc z obsahu návrhu na začatie konania (§ 41 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p.) vyplýva, že žalobca sa domáha nahradenia prejavu vôle žalovaného z titulu právneho nároku pôvodne oprávnenej osoby na vydanie náhradných pozemkov. K prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti ako náhrade za pozemok dochádza až na základe právoplatného rozhodnutia obvodného pozemkového úradu o tom, že nárok oprávnenej osoby je daný, ale nemožno vydať pôvodnú nehnuteľnosť. V prejednávanej veci bolo právoplatným a vykonateľným rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Dunajskej Strede priznané právo pôvodne oprávnenej osoby na náhradu k nehnuteľnostiam. Uzavretie zmluvy o prevode nehnuteľnosti nadväzuje na rozhodnutia obvodného pozemkového úradu a až jej uzavretím je ukončené reštitučné konanie. Činnosť žalovaného v tomto procese je činnosťou inej právnickej osoby, ktorej zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb. Ak sa žalobca podanou žalobou domáha uspokojenia jeho nároku z titulu vydania náhradných pozemkov za situácie, keď je podľa jeho názoru zrejmé, že žalovaný je bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom, teda že po tom, čo bol návrh zmluvy o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva konkrétneho pozemku predložený štatutárnemu orgánu po prerokovaní radou fondu nečinný, je potrebné považovať túto žalobu za návrh na začatie konania podľa štvrtej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ako konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy.

Po oboznámení sa s predmetom konania Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že postúpenie veci tunajšiemu súdu nemá oporu v zákone.

Z obsahu súdneho spisu najvyšší súd zistil, že žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Pezinok dňa 26.05.2010 domáhal nahradenia vôle žalovaného, že ako prevodca uzatvára so žalobcom ako nadobúdateľom zmluvu o bezodplatnom prevode vlastníctva k pozemkom.

Ustanovenie § 41 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený, je dôležitým interpretačným pravidlom, ktorého zmyslom je posúdiť úkon účastníka konania tak, aby jeho výklad zodpovedal skutočnej vôli konajúcej osoby. Pri posudzovaní procesného úkonu účastníka konania nemôže súd určitému úkonu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá jeho obsahu a vôli účastníka konania.

Z návrhu na začatie konania vyplýva jednoznačne, bez akýchkoľvek vnútorných rozporov a protirečení, že žalobca sa domáha nahradenia prejavu vôle žalovaného a že ide o žalobu o nahradenie prejavu vôle, ktorej podanie Občiansky súdny poriadok v § 161 ods. 3 O.s.p. predpokladá. V prejednávanej veci neexistoval rozpor medzi prejavom účastníka konania (žalobcu) vyjadreného v žalobe a jeho vôľou. Zo žaloby nebolo možné mať žiadne pochybnosti o podstate predmetného procesného úkonu a o tom, že ide o civilnú žalobu. Správnosť daného záveru potvrdil žalobca aj vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zo dňa 21.02.2012 (č.l. 68 spisu). Navyše na pojednávaní konanom dňa 24.02.2012 žalobca výslovne uviedol, že nesúhlasí s názorom, že vec spadá do vecnej príslušnosti správneho súdu. Žalobca tak ani neprejavil vôľu prekvalifikovať svoj procesný úkon. Žalobca je pritom zastúpený advokátkou.

Sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou. Súd je zásadne viazaný žalobným petitom (§ 153 ods. 2 O.s.p.). Nemôže žalobcovi určovať najvhodnejší spôsob právnej ochrany. Je právom účastníka konania disponovať žalobou a zvoliť si spôsob uplatňovanej právnej ochrany, za ktorý nesie procesnú zodpovednosť. Z návrhu na začatie konania a vyjadrení žalobcu jednoznačne vyplýva, že sa domáha nahradenia prejavu vôle v zmluve o bezodplatnom prevode vlastníckeho práva. Ide o občianskoprávnu žalobu a podľa § 9 ods. 1 O.s.p. na konanie v prvom stupni sú zásadne príslušné okresné sudy.

Vec bola postúpená najvyššiemu súdu ako súdu vecne príslušnému. V prípade nesúhlasu najvyššieho súdu s postúpením veci procesný postup podľa § 104a ods. 3 veta prvá O.s.p. nie je možný. Najvyšší súd je zákonom určeným súdom na rozhodovanie sporov o vecnú príslušnosť a jeho rozhodnutím sú viazané iba sudy nižšieho stupňa. Implicitne to vyplýva z § 104a ods. 3 veta druhá O.s.p., podľa ktorého ustanovenia „rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sú sudy nižšieho stupňa viazané“. Z tohto dôvodu najvyšší súd v prípade svojho nesúhlasu s postúpením veci nepredkladal spis na rozhodnutie sporu o príslušnosť, ale priamo vo veci rozhodol.

Okrem skutočnosti, že žalobca sa v súdnom konaní nedomáha ochrany spôsobom podľa § 250t O.s.p., je nevyhnutné zdôrazniť, že v rámci konania o ochrane pred nečinnosťou orgánu verejnej správy sa žalobca môže domáhať, aby správny súd vyslovil povinnosť správneho orgánu vo veci konať a rozhodnúť. V danom prípade nečinnosť správneho orgánu spočíva v neuzatvorení zmluvy o bezodplatnom prevode nehnuteľností do vlastníctva žalobcu. Absentuje preto prejav vôle správneho orgánu, ktorý je odlišný od jeho prejavu vôle vo forme rozhodnutia. Navyše tento prejav vôle má svojim obsahom meritórny charakter a nie procesný charakter.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 104a ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 9 ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Miestna príslušnosť nebola predmetom skúmania najvyššieho súdu. Žalovaný pri prvom úkone, ktorý mu patril, vo vyjadrení zo dňa 14.04.2011 k návrhu na vydanie rozkazu na plnenie, námietku jej nedostatku nevzniesol (§ 105 ods. 1 štvrtá veta O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 10. mája 2012

JUDr. Ivan R U M A N A, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková